

Затверджено

Директор Чортківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу

імені Олександра Барвінського

Р.І. Пахолок

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИХОВНОЇ РОБОТИ
в Чортківському гуманітарно-педагогічному фаховому коледжі
імені Олександра Барвінського**

1. Загальні положення

1.1. Пріоритетність виховної роботи в системі підготовки майбутніх педагогів

Політичні та соціальні процеси, що відбуваються в Україні і спрямовані на утвердження незалежності Української держави, демократичних засад її розвитку, а також глобальні перетворення в освітній галузі вимагають докорінної модернізації виховної роботи у закладі вищої освіти, її організаційної інфраструктури з метою виховання свідомих громадян України, творців гармонійних відносин у всіх сферах суспільного життя. Умови сьогодення вимагають зростання інтелектуального і духовного потенціалу суспільства, підготовки нової генерації фахівців, майбутніх педагогів, здатних створювати найновіші технології в роботі з дітьми. Нові виклики в суспільстві відкривають нові підходи до здійснення виховної діяльності зі студентською молоддю у коледжі.

У гуманітарно-педагогічному коледжі належна увага приділяється організаційно-виховній роботі серед студентів, спрямованій на реалізацію Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, Концепції Нової української школи, яка пропонує виховний компонент змісту компетентностей, визначених у Законі України «Про освіту».

Нова філософія освіти через реформування та оновлення підходів у вихованні студентської молоді передбачає надання кожному студенту можливість життєвого вибору, навчає молодь рухатись у просторі пошуків, сприяти виробленню ціннісних поглядів на світ. Саме виховання спрямовує студента на засвоєння духовно-моральних і соціально-культурних цінностей.

Виховання розглядається не як випадковий педагогічний вплив, а як система життєдіяльності і життєтворчості студентської молоді, що знаходить своє вираження в освітньому процесі, що здійснюється в коледжі. Цілісна виховна система є сукупністю закономірно побудованих, динамічно пов'язаних компонентів (мети, завдань, принципів, змісту, методів, засобів, форм, факторів), яка породжує цілісну особистість громадянина України, майбутнього педагога.

Виховна робота організовується відповідно до покликання, інтересів і здібностей кожного студента з урахуванням суспільних потреб, специфіки та реальних можливостей коледжу.

1.2. Мета виховної роботи

Мета виховної роботи - формування цілісної особистості громадянина України (уособлення поєднання інтелектуального потенціалу, духовності, високого професіоналізму як фахівця і як людини з яскраво вираженою національно-громадянською позицією).

Головні завдання виховної роботи в коледжі полягають у створенні сприятливих умов для розвитку і формування високих професійних і моральних якостей студентської молоді, активної участі в громадському житті, активної життєвої позиції, поваги до законів держави, національної свідомості і самосвідомості, національної гідності, патріотизму, міцного здоров'я, активного способу життя, гуманізму, духовності, творчого мислення і встановлення міжособистісних відносин, оновлення системи виховання:

- через усвідомлення критеріїв та методів досягнення успішної діяльності формувати у студентів ідеї успіху як мети й мотиву освітньої та життєвої стратегії;
- розробка і запровадження різноманітних особистісних моделей взаємодії студентів і викладачів;
- запровадження самоменеджменту як основної умови для творчої особистості;
- опанування адаптивно-розвивальної технології самоменеджменту як вдосконалення професійного рівня кураторів груп.

У зв'язку з цим виховна діяльність коледжу спрямована на створення умов для змістовного дозвілля студентів, проектування виховної роботи в групах,

розробку діючої моделі самоврядування та забезпечення механізмів зв'язку з громадськістю.

У системі позанавчальної роботи вагоме місце займають спортивні секції, художні колективи, керовані творчими викладачами коледжу.

Чіткі завдання в своїй роботі має рада студентського самоврядування коледжу, студентський профспілковий комітет, студентська рада гуртожитку. Вони всебічно охоплюють діяльністю всі сфери студентського життя, сприяють навчанню та організації дозвілля, захисту прав студентів та виконання ними своїх обов'язків.

1.3. Суб'єкти виховної роботи

Виховна робота здійснюється згідно з чинним законодавством, нормативними документами і актами Міністерства освіти і науки України, Статутом коледжу заступником директора з виховної роботи, завідувачами відділення, цикловими комісіями, кураторами академічних груп, органами студентського самоврядування; їм надається право вибору форм та методів виховної роботи відповідно до традицій підрозділів та завдань різнобічного розвитку студентської молоді.

Коледж самостійно визначає зміст виховної роботи, умови організації, фінансового стимулювання кращих студентів, вирішення побутових питань, дозвілля, відпочинку та оздоровлення.

• Складові системи виховної роботи в коледжі

Головними складовими системи виховної роботи є:

- спрямування освітньої діяльності педагогів на підготовку висококваліфікованих спеціалістів для роботи в якісно нових умовах розвитку суспільства - переходу до ринку і одночасне вироблення і формування їх соціальної активності, чітких громадянських позицій, національних і загальнолюдських цінностей, сприяння моральному становленню особистості;
- глибоке переосмислення мети і завдань виховного впливу на студентів, змісту та форми організації виховної діяльності, використання провідних теоретико-методологічних принципів;
- виховання і формування національних загальнолюдських цінностей у процесі гуманізації й гуманітарної освіти;
- формування в молоді інтересу до історичного шляху українського народу і високої громадянської активності, готовності стати на захист територіальної цілісності нашої країни;

- національний і загальнолюдський зміст освіти та виховання студентської молоді;
- формування системи основних компонентів духовного світу особистості, використовуючи досвід духовності, звичаїв і традицій українців;
- використання виховних можливостей студентського самоврядування;
- здійснення кураторами груп керівництва процесом виховання, становлення особистості в колективі і через колектив;
- активне використання інновацій у виховній роботі;
- виховання свідомого ставлення до праці;
- формування правової культури;
- формування у студентів високої мовної культури;
- пропагування здорового способу життя, профілактика шкідливих звичок;
- сприяння розвитку талановитої молоді;
- соціально-психологічна допомога.

2. Методичні засади виховної роботи в коледжі

2.1 Координацію та методичне забезпечення виховної роботи здійснює відповідальний за організацію та проведення виховної роботи серед студентської молоді в коледжі заступник директора з виховної роботи, на відділенні - завідувач відділенням, академічній групі – куратор.

Із метою сприяння гармонійного розвитку студентської молоді коледжу створюються умови відкритості і варіативності організації виховної роботи, її орієнтації на національні, загальноколеджні традиції.

- Із метою створення сприятливих умов для розвитку інтересів та здібностей студентів, у коледжі організовуються спортивні секції, студенти активно залучаються до участі в художніх колективах, якими керують професійні викладачі ,які здійснюють відповідну навчальну і виховну роботу зі студентами.

2.2. Зміст, форми та методи виховної роботи визначаються потребами студентів, рівнем їх професійної підготовки, станом здоров'я, а також традиціями, що склалися в коледжі.

- Виховна робота в коледжі є складовою частиною цілісного освітнього процесу, яка включається до плану виховної роботи, конкретизується в діяльності кураторів академічних груп (формах і методах вивчення студентів, виявлення їх інтересів і потреб, підтримки і наставництва протягом навчання в коледжі).

- в основу правильного підходу до проблеми виховання та організації виховного процесу покладено комплексне планування виховної роботи через реалізацію системи конкретних завдань і накреслення шляхів вирішення проблеми виховання майбутнього педагога. Вимогою до організації виховної роботи є планування на навчальний рік.

Єдиний план виховної роботи доповнюють:

- плани виховної роботи кураторів академічних груп, плани роботи гуртків і клубів за інтересами, спортивних секцій, плани роботи вихователів гуртожитку, план роботи практичного психолога, плани роботи органів студентського самоврядування, план роботи бібліотеки;
- індивідуальний план роботи заступника директора з виховної роботи;
- додаткові заходи щодо сприяння розвитку здібностей обдарованої молоді;
- заходи щодо соціального заходу та підтримки кризових категорій, які навчаються в коледжі;
- план масових заходів, запланованих на навчальний рік.

3. Зміст виховання студентів коледжу

3.1. Пріоритети виховної роботи в коледжі

Стержнем виховної роботи серед студентської молоді коледжу є її фахове самоутвердження і система цінностей (загальнолюдських, національних, громадянських, родинних, особистих), яка й становить виховний потенціал гуманітарної освіти. Діяльність студентів як складова операційно-діяльнісного компонента розділяється на навчально-пізнавальну, науково-дослідну, громадсько-корисну, трудову, естетичну, екологічну, правову, спортивно-оздоровчу, і спрямовується на фахове самоутвердження та засвоєння системи цінностей, що виступає фактором формування цілісної особистості громадянина України і включає всі аспекти виховання. При цьому в діяльності студента домінує той вид, що відповідає конкретизованим цілям і завданням виховання, які визначаються на основі вивчення рівня вихованості, професійної спрямованості, національно-громадянської зрілості, потреб та інтересів кожної особистості.

Основними принципами виховання духовно-моральних цінностей є:

- гуманістичний принцип;
- індивідуальний принцип;
- альтруїстичний принцип;
- принцип неперервності;

- принцип цілісності;
- принцип наступності;
- принцип культуровідповідності;
- принцип природовідповідності;
- принцип педагогічної компетентності;
- принцип стимулювання;
- принцип життєвої творчої самодіяльності;
- принцип оздоровчої спрямованості;
- соціально-педагогічне партнерство.

3.2. Формування педагогічної культури як важлива складова змісту виховання майбутнього фахівця освіти

Важливою складовою змісту виховання є формування педагогічної культури, яка є вираженням загальної культури майбутніх вчителів та їх професійної майстерності. До її структури входять такі компоненти: політична зрілість (в аспекті ідеології державотворення), що немає нічого спільного з ідеологізацією та політизацією педагогічного процесу); наукова ерудиція, культура мовлення, культура спілкування, професійна етика, педагогічна майстерність, прагнення до самовдосконалення, духовне багатство.

4. Управління процесом виховання студентів коледжу

- Загальне керівництво виховною роботою в коледжі здійснює директор, а її організація покладається на заступника директора з виховної роботи, кураторів академічних груп;
- методична рада коледжу щорічно заслуховує та вивчає питання щодо стану та перспективи виховної роботи в коледжі та визначає її напрями на наступний період.
- відповідальний за організацію та проведення виховної роботи серед студентської молоді в коледжі – заступник директора з виховної роботи - має такі обов'язки:
- готує до розгляду на засіданні методичної ради коледжу питання про стан, пріоритетні напрями та перспективи виховної роботи в коледжі;
- розробляє проекти нормативних документів із питань виховної роботи в коледжі;
- планує і організовує виховну роботу серед студентів на рівні коледжу; координує виховну роботу кураторів в академічних групах;
- організовує науково-методичні семінари та конференції з питань виховної роботи в коледжі;

- проводить з кураторами академічних груп коледжу методичну роботу з проблем виховання студентів, забезпечує реалізацію Концепції національного – патріотичного виховання студентів;
- організовує і проводить виховну роботу в гуртожитку, де проживають студенти коледжу;
- підзвітний директорів коледжу.

Безпосереднє керівництво виховною роботою в студентських групах здійснюють куратори. Куратор призначається директором для надання допомоги студентам у формуванні студентського колективу академічної групи, для проведення групової та індивідуальної виховної роботи, встановлення зв'язків з батьками студентів, з'ясування проблем студентів, надання їм допомоги, здійснення педагогічного контролю за навчальним процесом, дотриманням студентами норм поведінки, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку коледжу, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку в студентському гуртожитку.

Наставником академічної групи може бути викладач, який користується авторитетом, відзначається високими моральними якостями, володіє необхідною педагогічною майстерністю та організаторськими здібностями, може забезпечити позитивну виховну взаємодію зі студентами. Куратор підзвітний у своїй роботі директору, заступнику директора з виховної роботи, завідувачеві відділення.

5. Планування виховної роботи

5.1 Щорічний план масових заходів з виховної роботи коледжу схвалюється протоколом засідання педагогічної ради. Також затвердженню наказом директора коледжу підлягає особистий план заступника директора з виховної роботи, який складається з урахуванням пропозицій методичного об'єднання кураторів академічних груп, органів студентського самоврядування .

5.2. До плану виховної роботи коледжу включаються такі форми роботи: диспути, дискусії на культурно-етичні, естетичні теми, круглі столи з питань обговорення студентсько-молодіжних проблем, бесіди-зустрічі з видатними людьми, митцями, поетами, музикознавцями, педагогами, ветеранами педагогічної праці ,учасниками АТО, правознавцями, лікарями, участь у челенджі, флешмобі до відзначення знаменних та пам'ятних дат загальнонаціонального значення, літературні вечори, відвідування виставок, музеїв, концертів ,екскурсії краєзнавчого змісту, концерти художньої

самодіяльності, щорічні конкурси «Юні таланти», конкурс диригентів, презентації творчих здобутків студентів у галузі навчання, нагородження кращих студентів коледжу грамотами, дипломами, преміями, дні посвячення у студенти коледжу, заняття в гуртках, спортивних секціях, виставки нових книжкових надходжень для студентської молоді, зустріч у вітальні «Діалог», спортивні ігри та змагання, виставки студентської творчості.

6. Завдання для педагогічного колективу з метою удосконалення процесу виховання в коледжі

- Розвиток професійної компетенції студентської молоді коледжу як основи успіху та самовдосконалення (оцінювати і вдосконалювати свої професійні можливості).
- Подальше поліпшення всебічного вивчення особистості студентів через удосконалення форм і методів індивідуальної роботи.
- Зміцнення фізичного і духовного здоров'я студентів.
- Розвиток студентського самоврядування у формуванні активної життєвої позиції, розвитку творчих можливостей особистості.
- Залучення більшої кількості студентів до відвідування гуртків, секцій, клубів.
- Презентація кращих традицій виховної роботи через участь в семінарах (онлайн чи офлайн), засіданнях методоб'єднь, на сайті коледжу, у соцмережах.
- Здійснення співпраці з сім'ями студентів, проведення педагогічного всеобучу батьків, громадськості.
- Здійснення керівництва та постійного контролю за організацією і проведенням виховної роботи в коледжі.
- З метою впровадження сучасної теорії освітнього менеджменту розробка і планування стратегічних змін, запровадження інноваційної моделі виховної системи коледжу на основі проектної технології із залученням складових системи стратегічного планування, аналізу, результатом чого стане системна модель виховання студентів коледжу.

Обговорено і затверджено на засіданні педагогічної ради

протокол №1 від 15.09.2021року

I курс навчання – «Школа першокурсника»

На першому етапі виховного циклу іде підготовка до вирішення виховних завдань; планування роботи, організаційне забезпечення виконання завдань виховання. Основними формами роботи зі студентами I курсу є діагностичне вивчення психологічних умов адаптації студентів I курсу до умов навчання, до умов проживання в гуртожитку. Значна роль відводиться формуванню та закріпленню норм культури та етики поведінки, формуванню загальнолюдських, національних цінностей. Моральне виховання студентів I курсу має на меті розвивати у студентів моральні почуття, переконання і потреби поводити себе згідно з моральними нормами, що діють в суспільстві, відповідно до цих завдань кураторами академічних груп на першому році навчання студентів планується ряд тематичних годин, круглих столів, дискусій з проблеми, проводяться тематичні вечори. Моральне виховання пов'язане із родинними традиціями першокурсників, увага колективу звернена на наслідування кращих моральних зв'язків родин студентів, українського народу в цілому, загальнолюдських моральних цінностей. Важливим етапом роботи є організація і забезпечення психолого-педагогічного всеобучу батьків з метою підвищення ролі родинного виховання.

Особлива увага звертається на вивчення традицій закладу, знайомство з бібліотечним фондом з метою пробудження інтересу першокурсників до пошукової, дослідницької роботи в майбутньому.

На першому році навчання особлива увага відводиться художньо-естетичному вихованню, виробленню умінь власноручно примножувати прекрасне у повсякденному житті. Із цією метою студенти-першокурсники беруть участь у роботі студентського хору, розвивають свої театральні обдарування, відвідуючи театральну студію, займаються у мистецьких гуртках.

II курс навчання – «Відкрий і створи самого себе»

На другому етапі іде підготовка студентів до сприйняття виховного впливу, до взаємодії з педагогом для досягнення спільної мети, що визначається участю студентів у виховних заходах, клубах, гуртках, секціях, науковій діяльності, відбувається адаптаційний процес до умов здійснення майбутньої педагогічної діяльності. Другим етапом комплексної програми виховання є вивчення прихованих можливостей особистості студентів, виявлення сфери обдарувань, реалізація творчих можливостей студентів. Основна увага на другому році навчання звертається на створення студентами власних проектів, здійснення

ними пошукової, наукової діяльності. З цією метою у коледжі функціонують студентські наукові товариства, студенти активно залучаються до участі у регіональних наукових конференціях, презентують результати дослідницької діяльності на форумах, засіданнях.

На другому році навчання студенти оволодівають початковими навичками самоврядування, створюючи відповідні моделі на рівні академічної групи, вчаться приймати рішення, розробляти стратегію змін, здійснювати ефективне планування.

Окремі студенти можуть бути залучені до органів студентського самоврядування коледжу.

III курс – «Професійна спрямованість: ключі до успіху»

На третьому етапі - реалізація педагогічного задуму - індивідуальна робота зі студентами на шляху оволодіння професійними навичками, залучення до виконання доручень, прийняття рішень і розвиток навичок самоврядування. Студенти третього року навчання - потужна рушійна сила органів студентського самоврядування коледжу. Пройшовши навчання в Школі студентського лідера, такі студенти стають тренерами для активів груп I-II курсу, здійснюють керівництво органами студентського самоврядування, беруть участь у обласних та регіональних семінарах-навчаннях.

На третьому році навчання студентів у коледжі увага педагогічного колективу звернена на формування правової культури, прищеплення поваги до прав і свобод людини і громадянина, Конституції, державних символів, знання і дотримання законів України, протидія порушенню законів. З цією метою основними формами роботи зі студентами стають правовий стіл, дискусійні клуби, включення проблематики правового та громадянського виховання в тематику науково-дослідних робіт студентів та викладачів.

IV курс – «Сьогодні студент - завтра спеціаліст»

Заключний четвертий рівень - це контроль, аналіз, оцінка та корекція процесу виховання - спрямування студентів-старшокурсників на самовиховання, професійного становлення та формування громадянської життєвої позиції. Всі ці етапи відображені в єдиному плані виховної роботи коледжу, який складається на навчальний рік і затверджується на засіданні педагогічної ради. Діяльність педагогічного колективу свідчить, що поступово складається система організації виховної роботи, де основний напрям національно-громадянського виховання та вироблення у студентів навичок професійної компетенції, які включають компоненти правового, морально-етичного, художньо-естетичного, трудового, фізичного, екологічного, сімейно-родинного,

статевого виховання, формування здорового способу життя і є домінуючим принципом реалізації, а також досконале, професійне, науково-методичне забезпечення виховання, творчий пошук нетрадиційних форм і методів виховної роботи, поєднання виховних зусиль педагогічного колективу, родини, громадськості, державних, наукових, культурних закладів.